

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ
YAYINLARINDAN**

**ALMAN DİLİ
VE
EDEBİYATI
DERGİSİ
XXIII**

STUDIEN ZUR DEUTSCHEN SPRACHE UND LITERATUR

**Herausgegeben von der
Abteilung für deutsche Sprache und Literatur
an der Philosophischen Fakultät
der Universität Istanbul**

İSTANBUL – 2010/1

ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI DERGİSİ 23: 2010/1
STUDIEN ZUR DEUTSCHEN SPRACHE UND LITERATUR 23: 2010/1

Yazı İşleri Sorumlusu:
Prof. Dr. Şeyda Ozil

Yayın Kurulu:
Prof. Dr. Şeyda Ozil, Prof. Dr. Mahmut Karakuş, Doç. Dr. Canan Şenöz-Ayata, Yard.
Doç. Dr. Meral Oralış, Yard. Doç. Dr. Ersel Kayaoğlu, Yard. Doç. Dr. Şebnem Sunar,
Yard. Doç. Dr. Hamdi Şahin

Yayına Hazırlayan:
Yard. Doç. Dr. Meral Oralış

Dizgi:
Ersel Kayaoğlu

ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI DERGİSİ
İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nın yayın organıdır.

ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI DERGİSİ
hakemli bir dergidir.
Dergiye gönderilen ürünlerin yayınlanıp yayınlanmaması
hakemlerin kararına bağlıdır.

Hakemler:

Prof. Dr. Nazan Aksoy, Prof. Dr. Gürsel Aytaç, Doç. Dr. Nergis Daş-Pamukoğlu,
Prof. Dr. Gertrude Durusoy, Prof. Dr. Manfred Durzak, Prof. Dr. Kasım Eğit,
Prof. Dr. Yedigâr Eğit, Prof. Dr. Zeynep Ergün, Prof. Dr. Dikmen Gürüm,
Prof. Dr. İbrahim İlkhan, Prof. Dr. Mahmut Karakuş, Prof. Dr. Nevzat Kaya,
Prof. Dr. Wolf König, Prof. Dr. Omur Bilge Kula, Prof. Dr. Nedret Kuran-Burçoğlu,
Prof. Dr. Turgay Kurultay, Prof. Dr. Nilüfer Kuruyazıcı, Prof. Dr. Norbert
Mecklenburg, Prof. Dr. Esra Melikoğlu, Prof. Dr. Güler Mungan, Prof. Dr. Şeyda Ozil,
Prof. Dr. Yılmaz Özbek, Prof. Dr. Yüksel Özoğuz, Prof. Dr. Kadriye Öztürk,
Prof. Dr. Nuran Özyer, Prof. Dr. Tülin Polat, Prof. Dr. Hüseyin Salıhoğlu,
Prof. Dr. Acar Sevim, Prof. Dr. Şârâ Sayın, Prof. Dr. Zeynep Sayın-Balıkçioğlu,
Doç. Dr. Canan-Şenöz-Ayata, Prof. Dr. Nilüfer Tapan, Prof. Dr. Vural Ülkü,
Prof. Dr. Cemal Yıldız, Prof. Dr. Süleyman Yıldız, Prof. Dr. Semahat Yüksel

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Ordu Cad. No. 196
34459 Beyazıt, İstanbul
<http://www.istanbul.edu.tr/edebiyat/edebiyat/dekanlik/dergi/ad/dergi.htm>
elektronik posta: almandil@istanbul.edu.tr

İstanbul Üniversitesi
Basım ve Yayınevi Müdürlüğü
İSTANBUL – 2010
Tel.: 631 35 04 – 631 35 05 – 440 00 00 / 26500

İÇİNDEKİLER

Sunuş

David-Christopher Assmann
„Das Buch ist nur der innere Rahmen“
Zur Organisation von Paratexten in Joachim Zelters *Gesicht*
1-16

Canan Ayhan-Erdoğan
Die Dialektik der Aufklärung in Alfred Döblins Roman
Berge Meere und Giganten
17-32

Lale Dayıoğlu
Starren seltsame Sterne zur Großstadt?
Großstadt Wahrnehmung bei Emine Sevgi Özdamar
33-44

Nilüfer Kuruyazıcı
„Jeder Autor hat sein eigenes Bild von einer Stadt“
Mario Levi, Petros Markaris und Yade Kara im Vergleich
45-54

Meral Oralış
Öykü Mevsimi:
Yüksel Pazarkaya'nın Mevsim Öyküleri
55-70

Anastasia şenyıldız
Kollektives Scaffolding im frühen Zweitspracherwerb
71-81

Elif Daldeniz
Kavramların Yolculuğu: *Kültür Kavramının*
Türkçedeki Serüvenini Çeviribilimsel Bakışla Sorgulamak
83-111

TANITMALAR

Ülkenur Kaynar – Nihan Demiryay
Ali Osman Öztürk (yay. haz.): *Yabancı Dil Eğitimi Bölümlerinde Edebiyat*
Öğretimi. Kuramsal Yaklaşımlar ve Değişik Türler Örneğinde Uygulama
115-118

Şebnem Sunar
Şeyda Ozil/Nedret Öztokat (yay. haz.): *1933'ten 2008'e İstanbul Üniversitesi
Batı Filologilerinin 75. Yılı*
119-121

Lale Dayıoğlu
Goethe-Sommerkurs im Rahmen der Weimarer Sommerkurse 2009
123-126

Swati Acharya
„Metropolen als Ort von Begegnung und Isolation“
Tagung der Gesellschaft für interkulturelle Germanistik (GIG)
127-131

Şeyda Ozil
Internationale Fachkonferenz-Interkulturelle Kommunikation.
Perspektiven einer anwendungsorientierten Germanistik
133-136

Yasemin Dayıoğlu
Interkulturelle Konstellationen im deutsch-türkischen Kontext
137-140

Sunuş

Dergimizin 2010 yılının ilk sayısını daha önce belirlediğimiz gibi Alman Dili ve Edebiyatı alanından yazılara ayırdık. Bu sayıya yazılarıyla katkıda bulunmak isteyen çok sayıda genç araştırmacı oldu. Biz de, bize gelen yazılar arasından doktorasını yapmakta olan ya da yeni bitirmiş araştırmacıların incelemelerine öncelik tanıdık. “Das Buch ist nur der innere Rahmen - Paratextuelle Konfigurationen in Joachim Zelters *Gesicht*.” başlıklı ilk makale Bonn Üniversitesi’nden David Christopher Assmann’a ait. Ege Üniversitesi’nden Canan Erdoğan “Die *Dialektik der Aufklärung* in Alfred Döblins Roman *Berge Meere und Giganten*” adlı yazısında aydınlanma çerçevesinde Alfred Döblin’in *Berge Meere und Giganten* adlı romanını inceliyor. Anabilim dalımızda yüksek lisansını bitirerek doktora eğitimine başlayan Lale Dayıoğlu “*Starren seltsame Sterne zur Großstadt? Großstadtswahrnehmung bei Emine Sevgi Özdamar*” adını verdiği makalesinde, Almanca yazar Türk asıllı yazar Emine Sevgi Özdamar’da İstanbul ve Berlin şehirleri örneğinde büyük şehir algısını ele alıyor.

Bu incelemelerden sonra edebiyat alanına devam ediyor ve dergimize her zaman yazılarıyla katkıda bulunan edebiyat bilimcilerin yazılarına yer veriyoruz. Nilüfer Kuruyazıcı 2009 yılında anabilim dalımız tarafından düzenlenen “Metropole. Als Ort von Begegnung und Isolation” konulu kongrede, kendisinin yönettiği panelden yola çıkarak bir yazı kaleme aldı. Anabilim dalımız öğretim üyelerinden Meral Oraliş’in makalesi ise Yüksel Pazarkaya’nın *Mevsim Öyküleri* kitabı hakkında.

Edebiyat incelemelerini, biri dil edinimi biri de çeviri alanından iki yazı izliyor. Flensburg Üniversitesi’nde doktorasını yeni tamamlayan Anastasia Şenyıldız “Kollektives Scaffolding im frühen Zweitspracherwerb” başlıklı yazısında çokdillik bağlamında dil kullanımı konusunu inceliyor. Bu makaleden sonra Okan Üniversitesi’nden Elif Daldeniz “Kavramların Yolculuğu: *Kültür Kavramının Türkçedeki Serüvenini Çeviribilimsel Bakışla Sorgulamak*” adını verdiği yazısında, çeviri açısından kültür kavramının tarihsel gelişimini araştırıyor.

Tanıtmalar Bölümünde ilk olarak Çanakkale Üniversitesi'nden Ülkenur Kaynar ile Nihan Demiryay, Ali Osman Öztürk'ün *Yabancı Dil Eğitimi Bölümlerinde Edebiyat Öğretimi. Kuramsal Yaklaşımlar ve Değişik Türler Örneğinde Uygulama* adlı kitabını ele alıyorlar. İkinci kitap tanıtması anabilim dalımızdan Şebnem Sunar'a ait. Sunar, İstanbul Üniversitesi Batı Filolojilerinin 75. kuruluş yılı kutlamalarında sunulan bildirileri inceliyor. Bu etkinlik 2008 yılında geniş ve uluslararası bir katılımla gerçekleştirilmiş ve ardından *1923'ten 2008'e. İstanbul Üniversitesi batı Filolojilerinin 75. Yılı* adıyla kitap olarak yayımlanmıştı. Kitap tanıtmalarından sonra, doktora öğrencimiz Lale Dayıoğlu geçen yıl Ağustos ayında Weimer'da düzenlenen Goethe Yaz Kursu etkinliklerini anlatıyor. Ekim 2009 tarihinde anabilim dalımız tarafından düzenlenen „Metropolen als Ort von Begegnung und Isolation“ adlı uluslararası kongreyi Hindistan Pune Üniversitesinden Swati Acharya ele alıyor. Bunun ardından, anabilim dalımız öğretim üyelerinden Şeyda Ozil, İstanbul Üniversitesi'nden Tülin Polat ile birlikte bildiri sunarak katıldıkları kongreyi değerlendiriyor. Kasım 2009 tarihinde Kahire'nin Ain Shams Üniversitesi'nde gerçekleştirilen bu uluslararası kongre kültürlerarası master öğretimi konusundaydı. Son kongre yazısı ise anabilim dalımızda öğretim üyesi olan DAAD lektörü Yasemin Dayıoğlu Yücel'e ait. Dayıoğlu Yücel yazısında Aralık ayında Paderborn'da yapılan Almanca – Türkçe bağlamında kültürlerarası yaklaşımlar konulu master ve doktora öğrencileri kongresini ele alıyor. Bir önceki sayımızda da bilgisini verdiğimiz bu kongre Paderborn Üniversitesi ile anabilim dalımız tarafından ortaklaşa sürdürülen “Türk-Alman İlişkileri ve Kültürel Etkileşimler” projesi çerçevesinde yapıldı. Kongrenin bizim açımızdan önemi, master ve doktora öğrencilerimizin ilk kez böyle bir kongreye katılarak yine kendileri gibi master ve doktora çalışması yapan öğrencilerle bir araya gelmeleriydi. Böylece öğrencilerimiz, Almanya'da ve ABD'de yüksek lisans yapan öğrencilerle birlikte, izleyicilere master ve doktora çalışmalarını sundular ve tartışmalara katıldılar.

Yayın Kurulu adına
Prof. Dr. Şeyda Ozil